26/03/2026
ESMA50-481369926-30848

Suunised

rahaturufondide määruse kohaste stressitestide stsenaariumide kohta

Sisukord

1 Reguleerimisala 3

2 Eesmärk 3

3 Vastavus- ja aruandluskohustused 5

3.1 Suuniste staatus 5

3.2 Teatamisnõuded 5

4 Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta (finantsturu osalised ei pea allpool punktides 4.1–4.7 osutatud stressitestide tulemusi teatama) 6

4.1 Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta 6

4.2 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega 8

4.3 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused 9

4.4 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses intressimäärade ja vahetuskursside hüpoteetiliste liikumistega 10

4.5 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega 10

4.6 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad 11

4.7 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust 12

4.8 Suunised täiendavate ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumide kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis 12

4.8.1 Likviidsuse muutused 12
4.8.2 Krediidiriski muutused 14
4.8.3 Intressimäärade ja vahetuskursside muutumine ning nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad 16
4.8.4 Tagasivõtmistasemed 17
4.8.5 Kogu majandust mõjutavad makromajanduslikud šokid 20
5 Kalibreerimine 22
5.1 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega 23
5.2 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused 26
5.3 Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides 30
5.4 Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides 36
5.5 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad 41
5.6 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega 43
5.7 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust 46
6 Liide 49

1 Reguleerimisala

Kellele?

1. Neid suuniseid kohaldatakse rahaturufondide määruses[1] määratletud pädevate asutuste, rahaturufondide ja rahaturufondide valitsejate suhtes.

Mis?

2. Neid suuniseid kohaldatakse seoses rahaturufondide määruse artikliga 28 ning nendega kehtestatakse stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid, mis tuleb vastavalt kõnealusele artiklile rahaturufondide või rahaturufondide valitsejate korraldatavates stressitestides arvesse võtta.

Millal?

3. Suuniseid kohaldatakse kahe kuu möödumisel kuupäevast, mil suunised avaldatakse ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes (see kehtib punasega märgistatud osade kohta; suuniste muid osi kohaldatakse alates rahaturufondide määruse artiklites 44 ja 47 nimetatud kuupäevadest).

2 Eesmärk

4. Suuniste eesmärk on tagada rahaturufondide määruse artikli 28 sätete ühine, ühtne ja järjepidev kohaldamine. Eelkõige, nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 7, kehtestatakse suunistega stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid, mida tuleb stressitestides arvesse võtta ja mis hõlmavad rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud järgmisi tegureid:

   a) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeeringute portfellis hoitava vara likviidsustasemes;

   b) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeeringute portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused;

   c) hüpoteetilised liikumised intressimäärades ja vahetuskurssides;

   d) hüpoteetilised tagasivõtmistasemed;

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1131 rahaturufondide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 8).

e) nende indeksite vahe hüpoteetiline laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad;

f) hüpoteetilised süsteemsed makromajanduslikud šokid, mis mõjutavad kogu majandust.

5. Kooskõlas rahaturufondide määruse artikli 28 lõikega 7 ajakohastatakse käesolevaid suuniseid vähemalt kord aastas, võttes arvesse viimaseid turuarenguid. 2025. aastal ajakohastati suuniste punkti 5, et rahaturufondide valitsejatel oleks rahaturufondide määruse artiklis 37 nimetatud aruandevormi vastavate väljade täitmiseks vajalik teave, nagu on täpsustatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2018/708[2]. See teave hõlmab punktis 5 nimetatud stressitestide tüüpide ja nende kalibreerimise kirjeldust.

[2] Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2018/708, 17. aprill 2018, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses vormiga, mida rahaturufondi valitsejad peavad kasutama pädevale asutusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1131 artikli 37 kohase aruande esitamiseks (ELT L119, 15.5.2018, lk 5).

3 Vastavus- ja aruandluskohustused

3.1 Suuniste staatus

6. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik endast oleneva, et neid suuniseid järgida.
7. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peaksid suuniseid järgima, kasutades neid oma riiklikes õigus- ja/või järelevalveraamistikes, nagu asjakohane, sh juhul, kui teatud suunised on suunatud peamiselt finantsturu osalistele. Sel juhul peavad pädevad asutused järelevalve kaudu tagama, et finantsturu osalised järgivad suuniseid.

3.2 Teatamisnõuded

8. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad, ii) ei järgi, kuid kavatsevad järgida, või iii) ei järgi ega kavatse järgida käesolevaid suuniseid.
9. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.
10. Teadete vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

4 Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta (finantsturu osalised ei pea allpool punktides 4.1–4.7 osutatud stressitestide tulemusi teatama)

4.1 Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta

Ettenähtud stressitestide stsenaariumide rahaturufondidele avalduva mõju ulatus

11. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 nõutakse, et rahaturufondidel oleksid „usaldusväärsed stressitestimise protsessid, mis tuvastavad võimalikke sündmusi ja majandustingimuste tulevasi muutusi, mis võivad rahaturufondi ebasoodsalt mõjutada“.

12. See jätab rahaturufondi mõjutamise täpse tähenduse tõlgendamiseks ruumi, nagu näiteks:

    - mõju rahaturufondi portfellile või puhasväärtusele,

    - mõju päevase või nädalase tähtajaga likviidsete varade minimaalsele kogusele, millele viidatakse rahaturufondide määruse artikli 24 punktides c–h ning artikli 25 punktides c–e,

    - mõju rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi,

    - mõju erinevusele osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ning osaku või aktsia puhasväärtuse vahel (nagu on seoses rahaturufondide püsiva puhasväärtuse ning vähevolatiilse puhasväärtusega sõnaselgelt mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 2),

    - mõju valitseja võimele järgida erinevaid hajutamise eeskirju, nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artiklis 17.

13. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 sõnastus peaks hõlmama erinevaid võimalikke määratlusi. Eelkõige peaksid rahaturufondide määruse artiklis 28 viidatud stressitestide stsenaariumid testima rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud erinevate tegurite mõju nii i) rahaturufondi portfellile või puhasväärtusele kui ka ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de)le ja/või rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi. Selline lai tõlgendus on kooskõlas stressitestimise raamistikuga alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivis (AIFMD), mis hõlmab mõlemat tähendust artikli 15 lõike 3 punktis b ja artikli 16 lõikes 1. Allpool punktides 4.2–4.7 esitatud kirjeldusi kohaldatakse seetõttu mõlemat eespool nimetatud aspekti käsitlevatele stressitestide stsenaariumidele.

14. Likviidsusega seoses tuleb märkida, et likviidsusrisk võib tuleneda järgmisest: i) märkimisväärsed tagasivõtmised, ii) varade vähenenud likviidsus või iii) nende kahe kombinatsioon.

Ajaloolised stsenaariumid ja hüpoteetilised stsenaariumid

15. Stressitestide stsenaariumides i) rahaturufondi portfelli või puhasväärtuse kohta ja ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de) ja/või rahaturufondi valitseja võime kohta täita investorite tagasivõtmistaotlusi võiksid valitsejad kasutada punktides 4.2–4.7 nimetatud tegureid ning lähtuda ajaloolistest ja hüpoteetilistest stsenaariumidest.
16. Ajaloolised stsenaariumid taasesitavad varasema sündmuse või kriisi parameetrid ning ekstrapoleerivad mõju, mis neil oleks olnud rahaturufondi praegusele portfellile.
17. Ajalooliste stsenaariumide kasutamisel peaksid valitsejad muutma ajavahemikke, et töödelda mitmeid stsenaariume ning vältida selliseid stressitestide tulemusi, mis liialt sõltuvad juhuslikust ajavahemikust (nt üks väiksete intressimääradega ja teine suuremate intressimääradega periood). Mõni levinum stsenaarium on näiteks seotud rämpsvõlakirjadega 2001. aastal, kõrge riskisusega hüpoteeklaenudega 2007. aastal, Kreeka kriisiga 2009. aastal ning Hiina aktsiaturu kokkuvarisemisega 2015. aastal. Need stsenaariumid võivad mudelist olenevalt sisaldada sõltumatuid või korrelatsioonis šokke.
18. Hüpoteetiliste stsenaariumide eesmärk on ennetada konkreetset sündmust või kriisi, kehtestades selle parameetrid ja prognoosides sündmuse mõju rahaturufondile. Hüpoteetiliste stsenaariumide näited hõlmavad stsenaariume, mis põhinevad majandus- ja finantsšokil, riigi või äririskil (nt suveräänse riigi pankrot või tööstussektori krahh). Selline stsenaarium võib nõuda kõigi muutunud riskitegurite kogumi (riskinäidiku), korrelatsioonimaatriksi ja finantskäitumise mudeli valiku loomist. Samuti hõlmab see tõenäosuslikke stsenaariume, mis põhinevad eeldataval volatiilsusel.
19. Taolised stsenaariumid võivad olla ühe- või mitmetegurilised. Tegurid võivad olla mittekorreleeruvad (fikseeritud tulumäär, omakapital, vastaspool, valuutaturg, volatiilsus, korrelatsioon jne) või korreleeruvad: konkreetne šokk võib levida kõigile riskiteguritele olenevalt kasutatud vastavustabelist.

Stressitestide koondamine

20. Valitsejad võiksid teatavatel juhtudel kasutada konkreetsete rahaturufondide või isegi kõigi valitseja hallatavate rahaturufondide jaoks lisaks koondatud stressitestide stsenaariume. Tulemuste koondamine annaks ülevaate ning näitaks nt kõigi valitseja rahaturufondide varade kogumahtu teataval positsioonil ja likviidsuskriisi ajal kõnealusest positsioonist mitme portfelli samaaegse mahamüümise võimalikku mõju.

Vastupidine stressitestimine

21. Käesolevas punktis käsitletud stressitestide stsenaariumidele võib olla kasulik lisada ka vastupidine stressitest. Vastupidise stressitesti eesmärk on kohaldada rahaturufondile stressitestide stsenaariume tõrke toimumise hetkel, sh rahaturufondide määruses (nt

artikli 37 lõike 3 punktis a) sätestatud regulatiivsete künniste rikkumise hetkel. See annaks rahaturufondi valitsejale haavatavuste uurimiseks veel ühe vahendi, et selliseid riske ennetada ja need kõrvaldada.

Punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegurite kombineerimine investorite tagasivõtmistaotlustega

22. Kõiki punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegureid tuleks testida mitme tagasivõtmistaseme suhtes. Siiski peaksid valitsejad neid kõigepealt eraldi testima (neid tagasivõtmistasemetega seotud testidega kombineerimata), et teha kindlaks vastav mõju. See, kuidas punktides 4.2–4.7 nimetatud eri tegureid investorite tagasivõtmistaotlustega kombineerida, on täpsustatud igas kõnealuses punktis.
23. Selles kontekstis võib olla vaja luua hüpoteese valitseja käitumise kohta seoses tagasivõtmistaotluste täitmisega.
24. Üks rakendamise praktiline näide on esitatud liites.

Püsiva puhasväärtusega ning vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide stressitestid

25. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 2 on märgitud, et lisaks artikli 28 lõikes 1 sätestatud stressitestide kriteeriumidele mõõdavad püsiva puhasväärtusega ja vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondid erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel eri stsenaariumide korral. Selle erinevuse mõõtmisel – ja kui rahaturufondi valitseja peab seda kasulikuks lisateabeks – võib olla asjakohane mõõta ka punktides 4.2–4.7 kirjeldatud asjakohaste tegurite mõju portfelli volatiilsusele või fondi puhasväärtuse volatiilsusele.

Punktides 4.2–4.7 nimetatud tegurite mitteammendavus

26. Punktides 4.2–4.7 nimetatud tegurid on miinimumnõuded. Valitsejalt eeldatakse, et ta kohandab lähenemisviisi oma rahaturufondide eripärale ning lisab mis tahes tegurid või nõuded, mida peab stressitestimisel kasulikuks. Näited muudest võimalikest teguritest sisaldavad repomäära, kui rahaturufondid on vastaval turul olulised turuosalised.
27. Üldiselt peaks valitseja töötama välja eri rangusastmega stsenaariumid, mis kombineerivad kõiki asjakohaseid tegureid (mis ei tähenda, et iga teguri jaoks ei peaks olema eraldi stressitestid – vt ka punktid 4.2–4.7).

4.2 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega

28. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis a nimetatud vara likviidsustasemes võiksid valitsejad kaaluda järgmisi parameetreid:
    - nõudluse ja pakkumise hindade vaheline lõhe;

- kauplemismahud;

- varade tähtaegade profiil;

- järelturul aktiivsete vastaspoolte arv. See kajastaks asjaolu, et varade puuduv likviidsus võib tuleneda järelturgudega seotud probleemidest, aga võib olla ka seotud vara tähtajaga.

29. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks dramaatilistest tagasivõtmistest tingitud äärmuslikku likviidsete varade puudujääki, kombineerides likviidsustesti nõudluse-pakkumise vahega, mis on korrutatud teatava teguriga, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast.

4.3 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused

30. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis b nimetatud vara krediidiriski tasemes ei tohiks kõnealuse teguri suunised olla liiga normatiivsed, sest krediidi hinnavahede laienemise või kitsenemise aluseks on tavaliselt kiiresti muutuvad turutingimused.

31. Valitsejad võiksid siiski näiteks kaaluda järgmist:

    - konkreetse portfelli väärtpaberipositsioonide reitingute alandamine või makseviivitus, millest kumbki kujutab endast asjakohast riskipositsiooni rahaturufondi portfellis;

    - portfelli suurima positsiooni makseviivitus koos portfellis sisalduvate varade reitingute alandamisega;

    - kõigi portfellis sisalduvate varade krediidi hinnavahede paralleelne nihutamine teataval tasemel.

32. Stressitestides, mis hõlmavad vara krediidiriski taseme muutusi, oleks samuti asjakohane kaaluda stressitestide mõju vastava vara krediidikvaliteedi hindamisele rahaturufondide määruse artiklis 19 kirjeldatud metoodika raames.

33. Valitseja peaks eri tegurite kombineerimisel kombineerima rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme muutusi ettenähtud tagasivõtmistasemetega. Valitseja võiks kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks turuosaliste maksevõime ebakindlusest tingitud äärmuslikku stressi, millega võivad kaasneda riskipreemiate tõus ja suurenenud nõudlus kvaliteetsete investeeringute järele. Selline stressitesti stsenaarium kombineeriks portfelli teatava protsendi makseviivituse tõusvate hinnavahedega, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast.

34. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kombineeriks portfelli väärtuse teatava protsendi makseviivituse lühiajaliste intressimäärade tõusuga ja puhasväärtuse konkreetse tagasivõtumääraga.

4.4 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses intressimäärade ja vahetuskursside hüpoteetiliste liikumistega

35. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis c mainitud intressimäärade ja vahetuskursside muutustega võiksid valitsejad kaaluda teatava taseme paralleelselt nihutamise stressitestimist. Konkreetsemalt võiksid valitsejad kaaluda sõltuvalt oma strateegia eripärast järgmist:

   i. lühiajaliste intressimäärade taseme tõus, kus ühekuulised ja kolmekuulised riigikassa intressimäärad tõusevad samaaegselt, lähtudes samas konkreetsest tagasivõtumäärast;

   ii. riigivõlakirjade pikaajaliste intressimäärade järkjärguline tõus;

   iii. intressikõvera paralleelne ja/või mitteparalleelne nihe, mis muudaks lühiajalisi, keskpikki ja pikaajalisi intressimäärasid;

   iv. vahetuskursi liikumised (alusvääring vs muud vääringud).

36. Valitseja võiks samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks äärmuslikku intressimäärade tõusu, mis kombineeriks lühiajaliste intressimäärade tõusu konkreetse tagasivõtumääraga. Valitseja võiks samuti kaaluda intressimäärade / krediidi hinnavahede maatriksit.

4.5 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega

37. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis d mainitud tagasivõtmistasemetega võiksid valitsejad kaaluda tagasivõtmise stressiteste, lähtudes ajaloolistest või hüpoteetilistest tagasivõtmistasemetest või kus tagasivõtmismäär on kas puhasväärtuse teatava protsendi maksimum või tagasivõtmisest loobumise võimalus, mida kasutab enamik olulisi investoreid.

38. Tagasivõtmist käsitlevad stressitestid peaksid sisaldama erimeetmeid, mille aktiveerimiseks on rahaturufondil konstitutsiooniline pädevus (nt tagasivõtmise piirangud ja tagasivõtmise teatis).

39. Tagasivõtmise simuleerimist tuleks kalibreerida kohustuste (st kapitali) stabiilsuse analüüsi alusel, mis omakorda sõltub investori liigist (institutsiooniline, jae-, erapanga jne investor) ja kohustuste kontsentreerumisest. Tagasivõtmisstsenaariumide koostamisel tuleks võtta

arvesse kohustuste eriomadusi ja tagasivõtmiste mis tahes tsüklilisi muutusi. Kohustuste ja tagasivõtmiste testimiseks on siiski palju viise. Märkimisväärsete tagasivõtmisstsenaariumide näited hõlmavad järgmist: i) kohustustest teatud protsendi tagasivõtmised; ii) ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavad tagasivõtmised; iii) investori käitumismudelil põhinevad tagasivõtmised.

40. Kohustustest teatud protsendi tagasivõtmisi võiks määratleda puhasväärtuse arvutamise sageduse, tagasivõtmise etteteatamisaja ning investorite liigi alusel.

41. Tuleb märkida, et positsioonide likvideerimine ilma portfelli struktuuri moonutamata nõuab jaotusmeetodi kasutamist, kus igast varast (või igast likviidsusklassist, kui varad on liigitatud vastavalt nende likviidsusele, tuntud ka kui klassimeetod) müüakse sama protsent, selle asemel, et müüa esmalt kõige likviidsemad varad. Stressitesti kavandamisel ja läbiviimisel tuleks võtta arvesse ja täpsustada, kas rakendada jaotusmeetodit või vastupidiselt kaskaadi lähenemisviisi (st müüa esimesena kõige likviidsemad varad).

42. Suurima(te) investori(te) osakute tagasivõtmise korral võiksid valitsejad stressitesti täiustamiseks kasutada rahaturufondi investoribaasi teavet selle asemel, et määratleda tagasivõtmise suvaline protsendimäär (nagu eelmisel juhul). Nimelt tuleks suurimate investorite osakute tagasivõtmist hõlmav stsenaarium kalibreerida fondi kohustuste kontsentreerumise ning rahaturufondi valitseja ja põhiinvestorite vaheliste suhete ja investori käitumise volatiilsuse alusel.

43. Valitsejad võiksid samuti teha stressiteste stsenaariumidele, mis hõlmavad ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavaid tagasivõtmisi (geograafiliselt või fondi liigist sõltuvalt) sarnaste rahaturufondide rühmas või kõigi valitseja hallatavate fondide seas. Varem kajastatud suurimad tagasivõtmised ei ole siiski tingimata tulevikus toimuda võivate halvimate tagasivõtmiste usaldusväärseks näitajaks.

44. Rakendamise üks võimalik praktiline näide on esitatud liites.

4.6 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

45. Seoses nende indeksite vahe laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad, nagu on mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis e, võiksid valitsejad kaaluda vahe laienemist mitmes sektoris, kus rahaturufondi portfellil on riskipositsioonid, kombineerituna aktsionäride tagasivõtmiste erinevate tõusumääradega. Valitsejad võiksid eelkõige kaaluda tõusvate hinnavahede laienemist.

4.7 Suunised stressitestide stsenaariumide kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust

46. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis f mainitud kogu majandust mõjutavate süsteemsete makromajanduslike šokkide tuvastamisega ei tohiks kõnealust aspekti käsitlev suunis olla normatiivne, sest hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkide valik sõltub suurel määral viimastest turuarengutest.
47. Siiski on ESMA arvamusel, et valitsejad võiksid SKP kontekstis kasutada negatiivset stsenaariumi. Valitsejad võiksid samuti jäljendada süsteemseid makromajanduslikke šokke, mis mõjutasid varem kogu majandust.
48. Selliste üleilmsete stressitestide stsenaariumide näited, mida valitseja võiks kaaluda, on esitatud liites.

4.8 Suunised täiendavate ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumide kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis

49. Lisaks rahaturufondide valitsejate tehtavatele stressitestidele, võttes arvesse käesolevate suuniste punkte 4.1–4.7, peaksid rahaturufondide valitsejad rakendama järgmisi ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariume, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis.

4.8.1 Likviidsuse muutused

50. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis a mainitud vara likviidsustasemes:

- peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama suuniste punktis 5 nimetatud diskontotegureid [3], et kajastada stressistsenaariumis turu likviidsustingimuste halvenemisest tulenevate likviidsuspreemiate suurenemist.

- Samal ajal peaksid rahaturufondide valitsejad eeldama tagasivõtmistaotlusi ja simuleerima fondiportfelli vertikaalse lõigu müüki, mille korral igast varast müüakse

[3] Diskontotegur kalibreeritakse ostu-müügi noteeringute vahe põhjal.

tagasivõtmiseks sama protsent. Tagasivõtmistaotlusi kalibreeritakse vastavalt suuniste punktis 5 kirjeldatud tagasivõtmisstsenaariumile.

- Vara müük mõjutaks vara hindu. „Hinnamõjuparameeter“ on mõju vara hinnale asjaomase müügimahu korral. Mida rohkem müüb fond vara, seda rohkem mõjutab see asjaomase vara hinda („hinnamõjutegur“). Rahaturufondide valitsejad peaksid iga vara jaoks kohaldama suuniste punktis 5 kirjeldatud hinnamõjuparameetrit:

$$\textbf{Hinnamõjutegur} = \textbf{hinnamõjuparameeter} * \textbf{vara müük}$$

- Iga asjakohase vabalt võõrandatava väärtpaberi jaoks peaksid rahaturufondide valitsejad kohaldama diskontotegureid ja hinnamõjutegureid liigi ja tähtaja alusel hinna suhtes, mida kasutati fondi väärtuse hindamiseks aruande esitamisel (**VPrice**) kooskõlas artikli 29 lõike 3 punktiga a, et saada korrigeeritud hind ($\textbf{VPrice}_{\textbf{adj}}$):

$$\textbf{VPrice}_{\textbf{adj}} = (\textbf{1} - \textbf{likviidsuse diskontotegur} - \textbf{hinnamõjutegur})\textbf{VPrice}$$

- Likviidsuse puudumisel antava hinnaalandi mõju tuleks hinnata kõigi varade korral, sealhulgas järgmiste (mitteammendav loetelu) kõlblike varade korral: riigivõlakirjad, äriühingute võlakirjad, kommertsväärtpaberid, hoiusesertifikaadid, varaga tagatud kommertsväärtpaberid ja kõlblikud väärtpaberistamised.

- Rahaturufondide valitseja peaks hindama võimalike kahjude mõju a) hinnates järelejäänud investeerimisportfelli väärtust tuletatud korrigeeritud hinna $\textbf{VPrice}_{\textbf{adj}}$ abil, et määrata stressiolukorra vara puhasväärtus; b) hinnates müüdud varade väärtust tuletatud korrigeeritud hinna abil $\textbf{VPrice}_{\textbf{adj}}$; ja c) arvutama mõju aruandes esitatud vara puhasväärtuse protsendina:

$$\textbf{Varade likviidsusriski mõju}\ (\%) = \frac{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}(\textbf{vara puhasväärtus stressiolukorras} + \textbf{varade müük})}{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

Märkus.

Järgmisi varasid tuleks stressitestida, kasutades diskontotegureid, mida on täpsustatud suuniste punktis 5:

- riigivõlakirjad riikide kaupa;

- äriühingute võlakirjad, sealhulgas finantssektori äriühingute ja finantssektoriväliste äriühingute emiteeritud kommertsväärtpaberid ja hoiusesertifikaadid, eristades vähemalt investeerimisjärgu ja suure tootlusega instrumente;
- varaga tagatud kommertsväärtpaberid ja kõlblikud väärtpaberistamised, kasutades äriühingute võlakirjade parameetreid.
- teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiad, kasutades äriühingute võlakirjade parameetreid (kui finantssektori ja finantssektoriväliste äriühingute võlakirjade parameetrid erinevad, kasutatakse finantssektori äriühingute võlakirjade parameetreid);
- muud varad (eelkõige repotehingud), kasutades äriühingute võlakirjade parameetreid (kui finantssektori ja finantssektoriväliste äriühingute võlakirjade parameetrid erinevad, kasutatakse finantssektori äriühingute võlakirjade parameetreid);

rahaturufondide valitsejad peaksid eeldama tagasivõtmistaotlusi ja simuleerima fondiportfelli vertikaalse lõigu müüki, mille korral igast varast müüakse tagasivõtmiseks sama protsent. Vara müük mõjutaks vara hindu. Vastavalt suuniste punktis 5 kirjeldatud hinnamõjuparameetrile:

- Näiteks kui fond puutub kokku tagasivõtmisega kaasneva šokiga, mis on 30%, siis eeldatakse, et ta müüb 30% igast varast (järjepidevuse huvides tuleb seda mõista kitsas tähenduses või lähima täpsusega ning fondivalitseja peaks simuleerima iga väärtpaberi müüki 30%)
- Kui fondidel on 500 miljoni euro väärtuses pankade emiteeritud kommertspabereid, siis eeldatakse, et nad müüvad neid 150 miljonit euro väärtuses (= 30%*500 000 000)
- Kui vastav hinnamõjutegur on 8E-13, on selle vara hinnamõju 0,01% (= 8E-13*150 000 000)

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.2 Krediidiriski muutused

51. Seoses rahaturufondide portfellides hoitavate varade krediidiriski muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused, kooskõlas rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktiga b:

1) Krediidi hinnavahede stressitest

52. Rahaturufondide valitsejad peaksid mõõtma krediidi hinnavahede suurenemise mõju järgmistel tingimustel:

- Igale väärtpaberile tuleks kohaldada suuniste punktis 5 määratletud hinnavahede suurenemist.
- Iga väärtpaberi puhul tuleks vastav hinnavahede muutus teisendada väärtuskärpeks.
- Kumuleeritud väärtuskärbete mõju tuleks arvutada aruandes toodud vara puhasväärtuse protsendina.

$$\textbf{Krediidiriski mõju}\ (\%) = \frac{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \textbf{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

2) Kontsentratsiooni stressitest

53. Rahaturufondide valitsejad peaksid simuleerima ka oma kahe peamise riskipositsiooni makseviivitust. Seejärel tuleks arvutada tulenev mõju vara puhasväärtusele, väljendatuna protsentides:

$$\textbf{Kontsentratsiooniriski mõju}\ (\%) = \frac{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \textbf{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

Märkused

Kontsentratsiooni riskistsenaarium sõltub riskipositsiooni eripärast. Arvesse tuleks võtta tagatist (või muid leevendavaid vahendeid, nt krediidituletisinstrumente). Kui tagatis puudub või kui tagatis on riskipositsiooni katmiseks ebapiisav, tuleks kohaldada järgmist makseviivitusest tingitud kahjumäära:

- kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioonid: 45%;
- allutatud riskipositsioonid: 75%.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.3 Intressimäärade ja vahetuskursside muutumine ning nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

54. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis c osutatud intressimäärade ja vahetuskursside muutuste korral peaksid rahaturufondide valitsejad rakendama järgmisi stressituru parameetreid, kasutades a) intressimäärade liikumisele vastavate intressimäärašokkide ja b) vahetuskursi kõikumistele vastavate valuutakursi šokkide korral suuniste punktis 5 täpsustatud parameetreid.

1) Intressimäärade muutused

55. Intressimäärade muutuste korral peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama kõigi konkreetses valuutas nomineeritud instrumentide jaoks sama viiteintressimäära kõverat ning viiteintressimäära lõpptähtaeg peaks vastama instrumendi järelejäänud tähtajale. Ujuva intressimääraga instrumentide puhul võivad instrumendid olla lepinguliselt seotud kindla viitemääraga, misjuhul muutub see määr paralleelselt viiteintressimäära kõveraga. Kui tabel ei sisalda instrumendi järelejäänud tähtajale vastavat lõpptähtaega, peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama tabelis toodud kõige sobivamat parameetrit (nt lähimat).

2) Vahetuskursside muutused

56. Vahetuskursside muutuste korral tuleks arvutustes kasutada kahte stsenaariumi: euro kallinemine USA dollari suhtes ja euro odavnemine USA dollari suhtes.

3) Nende indeksite vahe laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

57. Seoses nende indeksite vahe laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad ning millele on viidatud rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis e, peaksid rahaturufondide valitsejad rakendama stressiolukorra turuparameetreid järgmistel tingimustel:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid kasutama suuniste punktis 5 täpsustatud parameetreid.
- Kui instrument ei ole seotud kindla indeksiga, peavad rahaturufondide valitsejad kasutama intressimäära stsenaariumi muutumise jaoks ettenähtud viiteintressimäära kõverat.
- Kui tabel ei sisalda instrumendi järelejäänud tähtajale vastavat lõpptähtaega, peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama tabelis esitatud kõige sobivamat parameetrit (nt lähimat).

4) Tulemused

58. Rahaturufondide valitsejad peaksid oma portfelli ümber hindama, võttes eraldi arvesse uusi parameetreid – intressimäärasid, vahetuskursse, võrdlusintresse. Nad peaksid väljendama iga riskiteguri mõju protsendina vara puhasväärtusest, arvutades järgmise:

$$\textbf{Riskiteguri mõju}\ (\%) = \frac{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \textbf{vara puhasväärtus stressiolukorras}}{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

Märkused

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.4 Tagasivõtmistasemed

59. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis d osutatud tagasivõtmistasemetega seoses peaksid rahaturufondide valitsejad kohaldama järgmisi stressiolukorra stsenaariume: vastupidine likviidsuse stressitest, nädalase likviidsuse stressitest ja kontsentratsiooni stressitesti.

1) Vastupidine likviidsuse stressitest

60. Vastupidine likviidsuse stressitest hõlmab järgmisi etappe:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid iga vara puhul mõõtma nädalast kaubeldavat summat (sealhulgas tähtajaga varad).
- Rahaturufondide valitsejad peaksid mõõtma maksimaalset nädalast kaubeldavat summat, mille saab realiseerida, kui portfelli struktuur vastab endiselt kõigile rahaturufondi regulatiivsetele nõuetele, portfelli struktuuri moonutamata.

$$\textbf{Tulemus}\ (\%) = \frac{\textbf{maksimaalne nädalas kaubeldav summa, mille saab realiseerida portfelli struktuuri moonutamata}}{\textbf{NAV}}$$

Märkused

- Iga vara puhul peab nädalas kaubeldav summa põhinema valitseja hinnangul fondi portfelli kohta, mille saab ühe nädala jooksul realiseerida. See hinnang

peaks põhinema lühimal ajavahemikul, mille vältel saaks positsiooni selle bilansilise väärtuse või ligilähedase väärtusega likviidseks muuta[4].

- Fondi väljamaksete maksimaalne suurus, mis on ühe nädala jooksul portfelli struktuuri moonutamata võimalik, määratakse kindlaks 1) nädalas kaubeldavate summade kogusumma ja 2) fondi regulatiivsete nõuete täitmise suutlikkuse põhjal.
- Sel eesmärgil ei ole regulatiivsed nõuded piiratud, vaid peaksid hõlmama vähemalt järgmist:
    - hajutamine (rahaturufondide määruse artikkel 17);
    - kontsentreerimine (rahaturufondide määruse artikkel 18);
    - lühiajaliste rahaturufondide (rahaturufondide määruse artikkel 24) ja standardsete rahaturufondide (rahaturufondide määruse artikkel 25) investeeringute portfellile esitatavad nõuded, eelkõige maksimaalne kaalutud keskmine tähtaeg (WAM); maksimaalne kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg (WAL), päevase tähtajaga varad ja nädalase tähtajaga varad.

- Näiteks kui 50% vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide varadest on nädala jooksul kaubeldavad, kuid nende kaalutud keskmine tähtaeg muutub pärast 30% müümist pikemaks kui 60 päeva, peaks haldur teatama 30%.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

2) Nädalase likviidsuse stressitest

61. Nädalase likviidsuse stressitestiga hinnatakse fondi võimet katta väljamaksed saadavaloleva nädalase likviidse varaga, mis on väga likviidsete varade ja nädalase tähtajaga varade summa; test koosneb järgmistest etappidest:

- Rahaturufondide valitsejad peaksid rakendama stressiolukorra tagasivõtmisstsenaariumi, kus fondi koguvarast võtavad nädalas tagasi 40% kutselistest investoritest ja 30% jaeinvestoritest.
- Rahaturufondide valitsejad peaksid tagasivõtmistaotluste täitmiseks mõõtma saadaolevat nädalast likviidset vara järgmise tabeli kohaselt:

[4] Definitsioon on esitatud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti d ning artikli 24 lõigete 1, 2 ja 4 kohaste aruannetega seotud kohustusi käsitlevates suunistes

Varad	Artikkel	CQS
Rahaturufondide määruse artikli 17 lõikes 7 osutatud varad,[5] mis on väga likviidsed ning mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe tööpäeva jooksul ning mille järelejäänud tähtaeg on kuni 190 päeva.	17(7)	1
Sularaha, mille saab ilma trahvita viietööpäevase etteteatamisega välja võtta.	24(1) 25(1)	
Nädalase tähtajaga varad	24(1) 25(1)	
Pöördrepolepingud, mille saab lõpetada viietööpäevase etteteatamisega	24(1) 25(1)	
× 100% = nädalase tähtajaga varad (klass 1)		
Rahaturufondide määruse artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe töönädala jooksul.	17(7)	1,2
Rahaturuinstrumendid või teise rahaturufondi osakud või aktsiad, mille saab tagasi võtta ja arveldada viie tööpäeva jooksul.	24(1) 25(1)	1,2
Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCP)	Artikli 9 lõike 1 punkt b	1
× 85% = nädalase tähtajaga likviidsed varad (klass 2)		

- Rahaturufondide valitsejad peaksid välja arvutama nädalase tähtajaga likviidsete varade väljamaksete katte protsendina järgmisel viisil:

$$\textbf{Tulemus}\ (\%) = \frac{\textbf{nädalase tähtajaga likviidsed varad}}{\textbf{nädalased väljamaksed}}$$

Märkused

- Nädalase tähtajaga likviidsed varad jagatakse kahte klassi (klass 1 ja 2) kategooria ja krediidikvaliteedi alusel. CQS viitab krediidikvaliteedi astmele komisjoni rakendusotsuse (EL) 2016/1799[6] tähenduses.
- Nädalase tähtajaga kaalutud likviidsete varade summa väljendatakse protsendina tagasivõtmise šokist. Näiteks kui fondi tagasivõtmisega kaasnev šokk on 30% (20% klassi 1 kuuluvate likviidsete varade ja 45% klassi 2 kuuluvate nädalase tähtajaga likviidsete varade kogusumma), peab valitseja teatama järgmise suhtarvu (nädalase tähtajaga likviidsed varad) / (nädala väljamaksed):

[5] Rahaturuinstrumendid, mille on välja andnud või taganud eraldi või ühiselt liit, liikmesriikide riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud haldusasutused või nende keskpangad, Euroopa Keskpank, Euroopa Investeerimispank, Euroopa Investeerimisfond, Euroopa stabiilsusmehhanism, Euroopa finantsstabiilsuse rahastamisvahend, kolmandate riikide keskasutused või keskpangad, Rahvusvaheline Valuutafond, Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Euroopa Nõukogu Arengupank, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Rahvusvaheliste Arvelduste Pank või mõni muu asjakohane rahvusvaheline finantseerimisasutus või organisatsioon, kuhu kuulub üks või mitu liikmesriiki.

[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?toc=OJ%3AL%3A2016%3A275%3ATOC&uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.275.01.0003.01.ENG

- 20% / 30% = 67% (klass 1); ja
- 45% / 30% = 150% (klassid 1 ja 2).

- Oluline on märkida, et kõigi varade likviidsust tuleks alati asjakohasel viisil kontrollida. Kui väärtpaberi likviidsusega seoses tekib küsimusi, ei tohiks rahaturufondide valitsejad seda nädalase tähtajaga likviidsete varade hulka lisada.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

3) Kontsentratsiooni stressitest

62. Kontsentratsiooni stressitest on stsenaarium, kus rahaturufondile on esitanud tagasivõtmistaotluse selle kaks peamist investorit. Stressitesti mõju tuleks hinnata nädalase likviidsuse stressitesti metoodika alusel.

$$\textbf{Tulemus}\ (\%) = \frac{\textbf{nädalase tähtajaga likviidsed varad}}{\textbf{kahe peamise investori investeeritud summa}}$$

Märkus:
Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

4.8.5 Kogu majandust mõjutavad makromajanduslikud šokid

63. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis f osutatud kogu majandust mõjutavate makrosüsteemsete šokkide tuvastamiseks peaksid rahaturufondide valitsejad võtma järgmised meetmed:

- mõõtma turušoki mõju, kombineerides erinevad riskiparameetrid, mis on esitatud allpool tabelis;
- hindama turušokile järgnenud tagasivõtmise šoki mõju; tagasivõtmise šoki tagajärjel müüdud varad põhjustavad lisakahjusid, nagu on määratletud likviidsuse stressitestis;
- arvutama tulemuse protsendina vara puhasväärtusest;
- arvutage nädalase tähtajaga likviidsete varade väärtus pärast turušokki, arvestatuna väljamaksete protsendina.

	Riskitegurid	**Kalibreerimise parameetrid**
Turušokk	- Vahetuskurss	- EUR, USD jt
	- Intressimäär - Krediit	- Vahetustehingute intressimäär

	- Nende indeksite vahe, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad	- Riigivõlakirjade tootlus/hinnavahe - Äriühingute võlakirjade tootlus/hinnavahe
Tagasivõtmisega kaasnev šokk	- Tagasivõtmistase - Varade likviidsus	- Väljamaksed (%) - Ostu ja müügi hinnavahe (diskontotegur)
Tulemused	- Vara puhasväärtus (%) - Nädalase tähtajaga likviidsed varad / väljamaksed	-
Memo	- Väljamaksed (%)	-

64. Makrotasandi stresstesti mõju tuleks hinnata, võttes arvesse turušokki ja väljamaksete likviidsusmõju. Teatatud mõju ei tohiks sisaldada väljamakseid.

$$\textbf{Makrotasandi stressitesti mõju}\ (\%) = \frac{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus} - \textbf{turušokk} - \textbf{väljamaksete likviidsusmõju}}{\textbf{aruandes esitatud vara puhasväärtus}}$$

65. Tagasivõtmisega kaasneva šoki mõju tuleks hinnata nädalase likviidsuse stressitesti metoodika alusel.

$$\textbf{Tulemus}\ (\%) = \frac{\textbf{nädalase tähtajaga likviidsed varad}}{\textbf{nädalased väljamaksed}}$$

Märkus.

Stsenaarium näeb ette järgmised asjaolud.

- Rahaturufond on mõjutatud šokist, mis koosneb ebasoodsast valuutaturušokist ja intressimäärade tõusust, sealhulgas vahetuskurss, riigivõlakirjade ja äriühingute võlakirjade tootlus. Krediidirisk sisaldub tootluse šokis. Rahaturufondide valitsejad peaksid kombineeritud mõju mõõtmiseks kasutama oma sisemudeleid. Šoki kalibreerimine põhineb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa

Süsteemsete Riskide Nõukogu esitatud makrostsenaariumil ning teiste stsenaariumide šokkide kombineerimisel.

- Turušoki tagajärjel taotlevad investorid tagasivõtmist. Väljamaksed arvutatakse sarnaselt tagasivõtmise stsenaariumile, eristades kutselisi ja jaeinvestoreid, st kalibreerimine, mida on selgitatud punkti 5 tabelis 14.
- Tagasivõtmistaotluste täitmiseks müüb fond varasid stressikeskkonnas, millele on omane ostu ja müügi hinnavahe suurendamine, mida iseloomustab likviidsuse stressitest. Stressitestis kannavad kahjumi täies ulatuses allesjäänud investorid (mitte tagasivõtvad investorid).
- Mõju vara puhasväärtusele tuleneb turušokist ja likviidsusšokist.
- Mõju likviidsusele arvutatakse nädalase likviidsuse stressitesti metoodika abil.

Kalibreerimist on selgitatud suuniste punktis 5.

5 Kalibreerimine

66. Järgmine punkt hõlmab rahaturufondide stressitestide 2025. aasta kalibreerimist, mille tulemused tuleb esitada kooskõlas rahaturufondide määruse artikliga 37 ja mida on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 4.8 eespool.

67. ESMA tegi riskiparameetrite iga-aastaseks kalibreerimiseks koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) ja EKPga. Enamikku parameetreid on ajakohastatud ESRB uue negatiivse stsenaariumi alusel. ESMA lisas ka punkti 5 mõned parameetrid, mis on alla joonitud. Kui valitsejad vajavad parameetrit, mida selles punktis ei käsitleta, võivad nad tutvuda negatiivse stsenaariumiga ESRB veebilehel[7].

68. Suuniste ja ESRB stsenaariumi vahelise vastuolu korral peaksid rahaturufondide valitsejad kasutama suunistes esitatud väärtusi.

[7] Stressitestimine (europa.eu)

5.1 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustaseme hüpoteetiliste muutustega

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Likviidsus	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 3, 4
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 3, 4
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 1,2, 4
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 3, 4
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 3, 4
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 3, 4
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Ei	
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Ei	
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Ei	
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Jah	4
(f) Pöördrepolepingud	- Pöördrepolepingud	Jah	4

(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 1

Likviidsuse diskontotegur – riigivõlakirjad järelejäänud tähtaja järgi – võrdlusriigid (%)					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat
DE	0,08	0,10	0,12	0,16	0,20
ES	0,10	0,17	0,21	0,25	0,29
FR	0,08	0,11	0,12	0,17	0,21
IT	0,09	0,15	0,17	0,22	0,26
NL	0,08	0,13	0,17	0,19	0,21

Tabel 2

Likviidsuse diskontotegur – riigivõlakirjad reitingu ja järelejäänud tähtaja järgi (%)					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat
AAA	0,08	0,11	0,14	0,17	0,20
AA	0,08	0,11	0,12	0,17	0,21
A	0,10	0,17	0,21	0,25	0,29
BBB	0,10	0,17	0,21	0,25	0,29
Alla BBB või reitinguta	0,12	0,22	0,27	0,33	0,38

Tabel 3

Likviidsuse diskontotegur – äriühingute võlakirjad reitingu ja järelejäänud tähtaja järgi					
	3 kuud	6 kuud	1 aasta	1,5 aastat	2 aastat

AAA	0,39	0,42	0,45	0,49	0,53
AA	0,41	0,43	0,45	0,49	0,53
A	0,41	0,44	0,48	0,52	0,56
BBB	0,41	0,47	0,50	0,53	0,56
Alla BBB või reitinguta	0,54	0,62	0,64	0,69	0,73

Tabel 4. võimalus: hinnamõjuparameeter

Hinnamõjuparameeter (%)	
Raha ja hoiused	-
Riigivõlakirjad	1E-13
Äriühingute võlakirjad (finantssektorivälised)	4.3E-13
Äriühingute võlakirjad (finantssektoris)	8E-13
Väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid	4E-13
Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	2.7E-13
Muu (sh repotehingud)	4.7E-13

5.2 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski taseme hüpoteetiliste muutustega, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR **Kõlblikud varad**	**Tavapärased varad**	**Krediit (krediidi hinnavahed)**		**Krediit (kaks peamist osalist)**	
		Stressiolukorras	**Parameetrid**	**Stressiolukorras**	**Parameetrid**
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 6	Jah	Tabel 7
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 6	Jah	Tabel 7
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 5	Jah	Tabel 7
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 6	Jah	Tabel 7
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 6	Jah	Tabel 7
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 6	Jah	Tabel 7
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Ei		Ei	
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Ei		Ei	
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Ei		Ei	

(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei		Ei	
(f) Pöördrepolepingud	- Pöördrepolepingud	Ei		Ei	
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 5. Riigivõlakirjade krediidi hinnavahede šokid

Krediidi hinnavahed järelejäänud tähtaja järgi – riigivõlakirjad (absoluutmuutused – baaspunktid)

Geograafiline piirkond	Riik	3 kuud	6 kuud	1 aasta	2 aastat
EL	**Austria**	28	32	41	50
EL	**Belgia**	40	46	57	70
EL	**Bulgaaria**	37	42	54	68
EL	**Horvaatia**	34	39	50	63
EL	**Küpros**	37	42	54	68
EL	**Tšehhi Vabariik**	28	32	41	51
EL	**Taani**	21	25	32	40
EL	**Soome**	28	32	41	51
EL	**Prantsusmaa**	44	52	65	74
EL	**Saksamaa**	25	29	37	47
EL	**Kreeka**	59	72	91	110
EL	**Ungari**	56	69	87	105
EL	**Iirimaa**	25	29	37	48
EL	**Itaalia**	55	67	81	100
EL	**Läti**	37	42	54	68
EL	**Leedu**	28	32	41	51
EL	**Luksemburg**	21	25	33	41
EL	**Malta**	29	33	43	53
EL	**Madalmaad**	23	27	35	43
EL	**Poola**	51	59	69	80
EL	**Portugal**	50	57	67	77
EL	**Rumeenia**	56	68	85	102
EL	**Slovakkia**	34	39	50	63
EL	**Sloveenia**	32	36	47	59
EL	**Hispaania**	51	60	69	81
EL	**Rootsi**	21	25	33	41
Euroala (kaalutud keskmised)	**Euroala (kaalutud keskmised)**	38	45	55	67
EL (kaalutud keskmised)	**EL (kaalutud keskmised)**	38	45	55	66
Arenenud majandused	**Ühendkuningriik**	32	40	52	66
Arenenud majandused	**Šveits**	25	31	33	37
Arenenud majandused	**Norra**	30	37	39	47
Arenenud majandused	**Ameerika Ühendriigid**	42	54	61	79
Arenenud majandused	**Jaapan**	11	13	19	21
Arenenud majandused	**Arenenud majandused ELi- ja USA-välised turud**	25	30	36	43
Arenevad turud		95	120	135	144

Tabel 6. Äriühingute võlakirjade ja varaga tagatud väärtpaberite hinnavahede šokid (kõik tähtajad)

Reiting	Äriühingute krediidiriski marginaalid (absoluutmuutused – baaspunktid)			
	Mitterahaline	Rahalise kattega	Rahaline	ABS
AAA	116	87	111	110
AA	128	104	129	126
A	154	116	156	187
BBB	196	157	194	254
BB	273	224	271	356
B	342	284	339	356
≤ CCC	385	322	382	356

Tabel 7. Makseviivitusest tingitud kahjumäär

Makseviivitusest tingitud kahjumäär (%)

Kõrgema nõudeõiguse järguga riskipositsioon	45
Allutatud riskipositsioon	75

5.3 Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR **Kõlblikud varad**	**Tavapärased varad**	**IR** **(intressimäära vahetustehing)**	
		Stressiolukorras	**Parameetrid**
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 8, 9
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 8, 9
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 8, 9
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 8, 9
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 8, 9
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 8, 9
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 8, 9

(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid - Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah Jah	Tabel 8, 9 Tabel 8, 9
(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei	
(f) Pöördrepolepingud	- Pöördrepolepingud	Jah	Tabel 8, 9
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 8. Vahetustehingute intressimäärade šokid

Intressimäära tootluse šokid absoluutmuutused (baaspunktid)							
Geograafiline piirkond	**Riik**	**Kirjeldus**	**1 kuu**	**3 kuud**	**6 kuud**	**1 aasta**	**2 aastat**
EL	**Euroala**	Intressimäära vahetustehing vääringu EUR (euro) alusel	83	88	97	100	106
EL	**Bulgaaria**	Intressimäära vahetustehing vääringu BGN (Bulgaaria leevi) alusel	143	154	166	174	180
EL	**Tšehhi Vabariik**	Intressimäära vahetustehing vääringu CZK (Tšehhi krooni) alusel	104	110	123	130	136
EL	**Taani**	Intressimäära vahetustehing vääringu DKK (Taani krooni) alusel	86	93	100	103	108
EL	**Ungari**	Intressimäära vahetustehing vääringu HUF (Ungari forinti) alusel	115	123	137	152	170
EL	**Poola**	Intressimäära vahetustehing vääringu PLN (Poola zloti) alusel	121	129	138	148	159
EL	**Rumeenia**	Intressimäära vahetustehing vääringu RON (Rumeenia leu) alusel	143	154	166	174	180
EL	**Rootsi**	Intressimäära vahetustehing vääringu SEK (Rootsi krooni) alusel	84	91	100	106	112
Ülejäänud Euroopa	**Ühendkuningriik**	Intressimäära vahetustehing vääringu GBP (Suurbritannia naelsterlingi) alusel	95	100	109	127	137
Ülejäänud Euroopa	**Norra**	Intressimäära vahetustehing vääringu NOK (Norra krooni) alusel	95	98	102	106	110

Ülejäänud Euroopa	**Venemaa**	Intressimäära vahetustehing vääringu RUB (Venemaa rubla) alusel	231	257	286	319	355
Ülejäänud Euroopa	**Šveits**	Intressimäära vahetustehing vääringu CHF (Šveitsi frangi) alusel	56	66	78	88	97
Ülejäänud Euroopa	**Türgi**	Intressimäära vahetustehing vääringu TRY (Türgi liiri) alusel	114	122	132	141	152
Põhja-Ameerika	**Kanada**	Intressimäära vahetustehing vääringu CAD (Kanada dollari) alusel	102	108	116	132	141
Põhja-Ameerika	**Ameerika Ühendriigid**	Intressimäära vahetustehing vääringu USD (USA dollari) alusel	118	122	128	140	164
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	**Austraalia**	Intressimäära vahetustehing vääringu AUD (Austraalia dollari) alusel	101	107	114	125	138
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	**Uus-Meremaa**	Intressimäära vahetustehing vääringu USD (USA dollari) alusel	101	107	118	126	135
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	**Tšiili**	Intressimäära vahetustehing vääringu CLP (Tšiili peeso) alusel	164	180	198	206	213
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	**Colombia**	Intressimäära vahetustehing vääringu COP (Colombia peeso) alusel	237	255	268	274	289
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	**Mehhiko**	Intressimäära vahetustehing vääringu MXN (Mehhiko peeso) alusel	164	180	198	206	213
Aasia	**Hiina**	Intressimäära vahetustehing vääringu CNY (Hiina jüaani) alusel	35	40	44	46	51
Aasia	**Hongkong**	Intressimäära vahetustehing vääringu HKD (Hongkongi dollari) alusel	114	122	131	140	144
Aasia	**India**	Intressimäära vahetustehing vääringu INR (India ruupia) alusel	114	130	143	150	168
Aasia	**Jaapan**	Intressimäära vahetustehing vääringu JPY (Jaapani jeeni) alusel	8	9	16	19	25

Aasia	**Lõuna-Korea**	Intressimäära vahetustehing vääringu KRW (Korea vonni) alusel	97	103	109	112	122
Aasia	**Malaisia**	Intressimäära vahetustehing vääringu MYR (Malaisia ringgiti) alusel	108	110	113	124	130
Aasia	**Singapur**	Intressimäära vahetustehing vääringu SGD (Singapuri dollari) alusel	101	103	107	116	129
Aasia	**Tai**	Intressimäära vahetustehing vääringu THB (Tai baati) alusel	102	103	107	117	125
Aafrika	**Lõuna-Aafrika**	Intressimäära vahetustehing vääringu ZAR (Lõuna-Aafrika randi) alusel	147	160	171	189	219

Tabel 9. Vahetustehingute intressimäärade šokid (vaikeväärtused tabelis 8 nimetamata riikide jaoks)

Intressimäära tootluse šokid absoluutmuutused (baaspunktid)						
Geograafiline piirkond	**Kirjeldus**	**1 kuu**	**3 kuud**	**6 kuud**	**1 aasta**	**2 aastat**
EL	Vaikeväärtused tabelis 8 nimetamata riikide jaoks	110	118	129	136	144
Muud arenenud majandused	Vaikeväärtused tabelis 8 nimetamata riikide jaoks	84	89	96	105	114

Muud arenevad turud	Vaikeväärtused tabelis 8 nimetamata riikide jaoks	153	166	180	192	207

5.4 Ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste liikumistega vahetuskurssides

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	FX (euro kallinemine)		FX (euro odavnemine)	
		Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	- Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
	- Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
	- Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
	- Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	- Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
	- Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
(c) Hoiused krediidiasutustes	- Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
(d) Tuletisinstrumendid	- Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
	- Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11

(e) Repolepingud	- Repolepingud	Ei		Ei	
(f) Pöördrepolepingud	- Pöördrepolepingud	Jah	Tabel 10	Jah	Tabel 11
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	- Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

Tabel 10

Valuutaturušokid (euro kallinemine dollari suhtes) suhtelised muutused (%)			
Geograafiline piirkond	**Kirjeldus**	**Vahetuskurss**	**Šokk**
EL	EURCZK tähistab järgmist: 1 EUR × CZK (Tšehhi krooni) kohta	EURCZK	6
EL	EURHUF tähistab järgmist: 1 EUR × HUF-i (Ungari forinti) kohta	EURHUF	18
EL	EURPLN tähistab järgmist: 1 EUR × PLN-i (Poola zloti) kohta	EURPLN	15
EL	EURRON tähistab järgmist: 1 EUR × RON-i (Rumeenia leu) kohta	EURRON	3
EL	EURSEK tähistab järgmist: 1 EUR × SEK-i (Rootsi krooni) kohta	EURSEK	11
Ülejäänud Euroopa	EURRSD tähistab järgmist: 1 EUR × RSD (Serbia dinaari) kohta	EURRSD	2

Ülejäänud Euroopa	EURNOK tähistab järgmist: 1 EUR × NOK-i (Norra krooni) kohta	EURNOK	9
Ülejäänud Euroopa	EURGBP tähistab järgmist: 1 EUR × GBP (Suurbritannia naelsterlingi) kohta	EURGBP	10
Ülejäänud Euroopa	EURCHF tähistab järgmist: 1 EUR × CHF-i (Šveitsi frangi) kohta	EURCHF	5
Ülejäänud Euroopa	EURRUB tähistab järgmist: 1 EUR × RUB (Venemaa rubla) kohta	EURRUB	45
Ülejäänud Euroopa	EURTRY tähistab järgmist: 1 EUR × TRY (Türgi liiri) kohta	EURTRY	21
Põhja-Ameerika	USDCAD tähistab järgmist: 1 USD × CAD (Kanada dollari) kohta	USDCAD	-6
Põhja-Ameerika	EURUSD tähistab järgmist: 1 EUR × USD (USA dollari) kohta	EURUSD	9
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	AUDUSD tähistab järgmist: 1 AUD × USD (Austraalia dollari) kohta	AUDUSD	9
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	NZDUSD tähistab järgmist: 1 NZD × USD (Uus-Meremaa dollari) kohta	NZDUSD	8
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDARS tähistab järgmist: 1 USD × ARS (Argentiina peeso) kohta	USDARS	-17
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDBRL tähistab järgmist: 1 USD × BRL (Brasiilia reaali) kohta	USDBRL	-18
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDMXN tähistab järgmist: 1 USD × MXN (Mehhiko peeso) kohta	USDMXN	-7
Aasia	USDCNY tähistab järgmist: 1 USD × CNY (Hiina renminbi-jüaani) kohta	USDCNY	-4
Aasia	USDHKD tähistab järgmist: 1 USD × HKD (Hongkongi dollari) kohta	USDHKD	-1
Aasia	USDINR tähistab järgmist: 1 USD × INR (India ruupia) kohta	USDINR	-2
Aasia	USDJPY tähistab järgmist: 1 USD × JPY (Jaapani jeeni) kohta	USDJPY	-8

Aasia	USDKRW tähistab järgmist: 1 USD × KRW (Korea vonni) kohta	USDKRW	-10
Aasia	USDMYR tähistab järgmist: 1 USD × MYR (Malaisia ringgiti) kohta	USDMYR	-5
Aasia	USDSGD tähistab järgmist: 1 USD × SGD (Singapuri dollari) kohta	USDSGD	-5
Aasia	USDTHB tähistab järgmist: 1 USD × THB (Tai baati) kohta	USDTHB	-6
Aasia	USDTWD tähistab järgmist: 1 USD x TWD (uue Taiwani dollari) kohta	**USDTWD**	-3
Aafrika	USDZAR tähistab järgmist: 1 USD × ZAR (Lõuna-Aafrika randi) kohta	USDZAR	-11

Tabel 11

Valuutaturušokid (euro odavnemine dollari suhtes) suhtelised muutused (%)			
Geograafiline piirkond	**Kirjeldus**	**Vahetuskurss**	**Šokk**
EL	EURCZK tähistab järgmist: 1 EUR × CZK (Tšehhi krooni) kohta	EURCZK	-5
EL	EURHUF tähistab järgmist: 1 EUR × HUF-i (Ungari forinti) kohta	EURHUF	-7
EL	EURPLN tähistab järgmist: 1 EUR × PLN-i (Poola zloti) kohta	EURPLN	-4
EL	EURRON tähistab järgmist: 1 EUR × RON-i (Rumeenia leu) kohta	EURRON	-2
EL	EURSEK tähistab järgmist: 1 EUR × SEK-i (Rootsi krooni) kohta	EURSEK	-2
Ülejäänud Euroopa	EURRSD tähistab järgmist: 1 EUR × RSD (Serbia dinaari) kohta	EURRSD	-1
Ülejäänud Euroopa	EURNOK tähistab järgmist: 1 EUR × NOK-i (Norra krooni) kohta	EURNOK	-8

Ülejäänud Euroopa	EURGBP tähistab järgmist: 1 EUR × GBP (Suurbritannia naelsterlingi) kohta	EURGBP	-5
Ülejäänud Euroopa	EURCHF tähistab järgmist: 1 EUR × CHF-i (Šveitsi frangi) kohta	EURCHF	-9
Ülejäänud Euroopa	EURRUB tähistab järgmist: 1 EUR × RUB (Venemaa rubla) kohta	EURRUB	-40
Ülejäänud Euroopa	EURTRY tähistab järgmist: 1 EUR × TRY (Türgi liiri) kohta	EURTRY	-4
Põhja-Ameerika	USDCAD tähistab järgmist: 1 USD × CAD (Kanada dollari) kohta	USDCAD	9
Põhja-Ameerika	EURUSD tähistab järgmist: 1 EUR × USD (USA dollari) kohta	EURUSD	-12
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	AUDUSD tähistab järgmist: 1 AUD × USD (Austraalia dollari) kohta	AUDUSD	-13
Austraalia ja Vaikse ookeani piirkond	NZDUSD tähistab järgmist: 1 NZD × USD (Uus-Meremaa dollari) kohta	NZDUSD	-13
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDARS tähistab järgmist: 1 USD × ARS (Argentiina peeso) kohta	USDARS	18
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDBRL tähistab järgmist: 1 USD × BRL (Brasiilia reaali) kohta	USDBRL	14
Lõuna- ja Kesk-Ameerika	USDMXN tähistab järgmist: 1 USD × MXN (Mehhiko peeso) kohta	USDMXN	12
Aasia	USDCNY tähistab järgmist: 1 USD × CNY (Hiina renminbi-jüaani) kohta	USDCNY	7
Aasia	USDHKD tähistab järgmist: 1 USD × HKD (Hongkongi dollari) kohta	USDHKD	1
Aasia	USDINR tähistab järgmist: 1 USD × INR (India ruupia) kohta	USDINR	8
Aasia	USDJPY tähistab järgmist: 1 USD × JPY (Jaapani jeeni) kohta	USDJPY	14
Aasia	USDKRW tähistab järgmist: 1 USD × KRW (Korea vonni) kohta	USDKRW	11

Aasia	USDMYR tähistab järgmist: 1 USD × MYR (Malaisia ringgiti) kohta	USDMYR	6
Aasia	USDSGD tähistab järgmist: 1 USD × SGD (Singapuri dollari) kohta	USDSGD	5
Aasia	USDTHB tähistab järgmist: 1 USD × THB (Tai baati) kohta	USDTHB	9
Aasia	USDTWD tähistab järgmist: 1 USD x TWD (uue Taiwani dollari) kohta	**USDTWD**	7
Aafrika	USDZAR tähistab järgmist: 1 USD × ZAR (Lõuna-Aafrika randi) kohta	USDZAR	17

5.5 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR **Kõlblikud varad**	**Tavapärased varad**	**IR (intressimäära vahetustehing)**	
		Stressiolukorras	**Parameetrid**
(a) Rahaturuinstrumendid	-Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabel 8, 9
	-Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabel 8, 9

	-Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabel 8, 9
	-Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabel 8, 9
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	-Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabel 8, 9
	-Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabel 8, 9
(c) Hoiused krediidiasutustes	-Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabel 8, 9
(d) Tuletisinstrumendid	-Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 8, 9
	-Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabel 8, 9
(e) Repolepingud	-Repolepingud	Ei	
(f) Pöördrepolepingud	-Pöördrepolepingud	Jah	Tabel 8, 9
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	-Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tulemuste ekstrapoleerimine teiste rahaturufondide emiteeritud aktsiatele

5.6 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Tagasivõtmine (vastupidine likviidsuse stressitest)		Tagasivõtmine (nädalase likviidsuse stressitest)		Tagasivõtmine (kaks peamist investorit)	
		Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid	Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	-Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
	-Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
	-Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
	-Äriühingute võlakirjad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
(b) Kõlblikud väärtpaberistamise	-Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12

d ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	-Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
(c) Hoiused krediidiasutustes	-Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
(d) d) tuletisinstrumendid	-Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
	-Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
(e) Repolepingud	-Repolepingud	Jah	Enesehindamine	Ei	Tabel 12, 13	Ei	Tabel 12
(f) Pöördrepolepingud	-Pöördrepolepingud	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	-Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Enesehindamine	Jah	Tabel 12, 13	Jah	Tabel 12

Tabel 12

Varad	Artikkel	CQS
Artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, mis on väga likviidsed ning mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe tööpäeva jooksul ning mille järelejäänud tähtaeg on kuni 190 päeva.	17(7)	1
Sularaha, mille saab ilma trahvita viietööpäevase etteteatamisega välja võtta	24(1) 25(1)	
Nädalase tähtajaga varad	24(1) 25(1)	
Pöördrepolepingud, mille saab lõpetada viietööpäevase etteteatamisega	24(1) 25(1)	
× 100% = nädalase tähtajaga varad (klass 1)		
Artikli 17 lõikes 7 osutatud varad, mille saab tagasi võtta ja arveldada ühe töönädala jooksul.	Artikli 17 lõige 17	1,2
Rahaturuinstrumendid või teise rahaturufondi osakud või aktsiad, mille saab tagasi võtta ja arveldada viie tööpäeva jooksul.	24(1) 25(1)	1,2
Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	Artikli 9 lõike 1 punkt b	1
× 85% = nädalase tähtajaga likviidsed varad (klass 2)		

Tabel 13

Netoväljavool (%)	
Kutseline investor	40
Jaeinvestor	30

5.7 Stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust

Stsenaariumi kohaldamisala

MMFR Kõlblikud varad	Tavapärased varad	Makrotasand	
		Stressiolukorras	Parameetrid
(a) Rahaturuinstrumendid	-Hoiusesertifikaat (CD)	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
	-Kommertsväärtpaber (CP)	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
	-Riigivõlakirjad, riigikassa ja kohalike omavalitsuste võlakirjad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
	-Äriühingute võlakirjad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
(b) Kõlblikud väärtpaberistamised ja varaga tagatud kommertsväärtpaberid (ABCPd)	-Kõlblikud väärtpaberistamised	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
	-Varaga tagatud kommertsväärtpaberid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
(c) Hoiused krediidiasutustes	-Hoiused, millest tähtajalised hoiused	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
(d) Tuletisinstrumendid	-Reguleeritud turul kaubeldavad tuletisinstrumendid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
	-Börsivälised tuletisinstrumendid	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
(e) Repolepingud	-Repolepingud	Ei	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14

(f) Pöördrepolepingud	-Pöördrepolepingud	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14
(g) Muude rahaturufondide osakud või aktsiad	-Muude rahaturufondide emiteeritud aktsiad	Jah	Tabelid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14

Tabel 14

Netoväljavool (%)	
Kutseline investor	20
Jaeinvestor	10

6 Liide

A.

Stressitestide näited, milles kombineeritakse punktides 4.2–4.7 mainitud erinevad tegurid investorite tagasivõtmistaotlustega

Allpool on esitatud praktiline näide, kuidas rakendada punktides 4.2–4.7 mainitud eri tegurite kombineerimist investorite tagasivõtmistaotlustega.

Allpool tabelis hinnatakse rahaturufondile tekkinud kahju tagasivõtmiste korral või pingelistes turuolukordades (krediidi- või intressimääraga seotud šokid).

Esimene stsenaarium: krediidipreemia šokk (25 baaspunkti, edaspidi „bp“)

Teine stsenaarium: intressimääraga seotud šokk (25 baaspunkti)

			Kolm suurimat investorit (25%) ↓						Väga stabiilne investorid (15%) ↓	
Tagasivõtmised	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %
Esialgne portfell			2 bp	3 bp	5 bp	6 bp	8 bp	9 bp	11 bp	12 bp
Esimene stsenaarium	7 bp	9 bp	13 bp	18 bp	24 bp	32 bp	45 bp	66 bp	110 bp	236 bp
Teine stsenaarium	3 bp	4 bp	6 bp	9 bp	12 bp	16 bp	21 bp	28 bp	38 bp	85 bp
Kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg (päevades)	105	117	131	149	169	192	219	249	290	320

Käesolevast stressitestist nähtub, et kolme suurima investori tagasivõtmine (25% netovarast) lükkaks kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja (WAL) üle 120-päevase regulatiivse künnise (lühiajaline rahaturufond) ning selle tulemusel kaotaks portfell selles piirkonnas tavatingimustel 2–3 baaspunkti. Samal tasemel kumulatiivsete tagasivõtmistega, kus krediidipreemia tõuseb 25 baaspunkti, kaotataks umbes 13–18 baaspunkti.

B.

Investori käitumismudelil põhinevate tagasivõtmiste näide vastavalt kohustuste jaotusele investori kategooria järgi. See eeldab igat tüüpi investorite käitumise simuleerimist ning mudelis luuakse rahaturufondide kohustuste koosseisul põhineva simulatsioon.

Investorite klassifikatsiooni ja nende käitumise simuleerimise näide (esitatud arvud ei ole tegelikud): Investori tüüp	Rekordilised tagasivõtmised selle investoritüübi puhul		
	Ühe päeva jooksul	Ühe nädala jooksul	Ühe kuu jooksul
Suur institutsiooniline	25 %	75 %	100 %
Konsolideerimisgrupi ettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	20 %	40 %	40 %
Investeerimisfond	20 %	65 %	100 %
Väike institutsiooniline	10 %	25 %	40 %
Eraõiguslik pangandusvõrk	15 %	40 %	75 %
Jaeinvestor turustajaga A	5 %	10 %	20 %
Jaeinvestor turustajaga B	7 %	15 %	20 %

Tagasivõtmised stressiolukorras selle investoritüübi korral	
Suur institutsiooniline	75 %
Konsolideerimisgrupi ettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	0 % (kokkuleppel varahaldusettevõtjaga)
Investeerimisfond	65 %
Väike institutsiooniline	25 %

Eraõiguslik pangandusvõrk	40 %
Jaeinvestor turustajaga A	10 %
Jaeinvestor turustajaga B	15 %

Sellise simulatsiooni koostamiseks peab valitseja prognoosima igat tüüpi investori käitumist, võttes osaliselt aluseks ajaloolised tagasivõtmised. Ülalpool näites märkas valitseja, et turustaja A kaudu investeerinud jaeinvestorid on raskuste korral ajalooliselt aeglasemad lahkuma, aga ühe kuu jooksul on nende käitumine samasugune nagu turustaja B kaudu investeerinud jaeinvestoritel. See fiktiivne näide toob välja võimaliku klassifikatsiooni, mida valitseja võib kasutada, tuginedes kättesaadavatele andmete rahaturufondi kohustuste ja selle investorite käitumise kohta.

C.

Globaalsete stressitestide stsenaariumide näited, mida valitseja võiks kaaluda:

i. Lehman Brothersi juhtum, kalibreerides kõik asjakohased tegurid ühe kuu jooksul enne kõnealuse ettevõtja kokkuvarisemist;

ii. A) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelne nihe (x) ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z);

iii. B) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelne nihe (x) ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z), kus muutujad x, y ja z on halvimad näitajad/nihked, mida fond on viimase 12 kuu jooksul sõltumatult kogenudhs.